

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, KOVO - MARCH 20, 2009

Vol. C Nr. 53

Čekija atidėjo sutarties su JAV patvirtinimą

Projekto priešininkai įsitikinę, kad šis sumanymas gali privesti prie naujo šaltojo karo. Piešinys iš Delfi.lt.

Vilnius, kovo 19 d. (BNS) – Čekijos vyriausybė atšaukė iš Senato susitarimo su JAV dėl Priešraketinės gynybos (PRG) radaro projektą, bet, pasak ministro pirmininko, Praha gali sugrįžti prie šio klausimo svarstymo balandį. Čekijos vyriausybė nusprendė sustabdyti balsavimą parlamente dėl susitarimo projekto su Washington šiuo klausimu.

Kaip paaikškino savo kreipimesi į šalies piliečius premjeras Mirek Topolaneck, ministrų kabinetas žengė toki žingsnį, opozicijai pagrasinus sužlugdyti balsavimą. Valdančiosios koalicijos nuomone, jai gali pritrūkti balsų, kad parlamentas patvirtintų projektą. Tačiau, pasak M. Topolaneck, neverta manyti, kad vyriausybė nusprendė atsakyti susitarimo su JAV.

Tuo tarpu pačiose Jungtinėse Valstijose vis daugiau specialistų abejoja, ar veiksminga būtų įkurti JAV priešraketinį skydą Europoje. Anksčiau buvęs Pentagono departamento vadovas naujų ginklų sistemų bandymų ir vertinimų klausimais Philippe Coyle pareiškė, kad, jo nuomone, šis projektas negalės veiksmingai apginti nuo galimos Irano raketų grėsmės. Jis taip pat komentavo kitus PRG dalių išdėstymo Europoje – Amerikos bazėse Vokietijoje ir Turkijoje, taip pat koviniuose laivuose prie Rumunijos ir Italijos krantų – variantus.

Pasak Ph. Coyle, kuris dabar yra Gynybos informacijos centro Washin-

gton vyresnysis specialistas, „priešraketinė sistema, pasiūlyta Europai, bus labai brangi, tačiau JAV galėtų pakelti tokių išlaidų našta net ir esant dabartiniams sunkiems nacionalinei ekonomikai laikams“.

Šio sausio pabaigoje grupė Čekijos aktyvistų, protestuojančių prieš PRG įkūrimą jų šalies teritorijoje, paskelbė internete laišką JAV prezidentui Barack Obama. „Jūsų pergalė per JAV prezidento rinkimus teikia vilčių, kad pasaulis bus geresnis. Tačiau PRG išdėstymas Čekijoje bus žingsnis priešinga kryptimi“, – sakoma laiške, išspausdintame judėjimo „Ne zakladam“ („Ne bazėms“) tinklalapyje.

Pernai šis judėjimas surengė kelis renginius, kuriuose dalyvavo tūkstančiai žmonių, buvo surinkti keli tūkstančiai parašų peticijoje vyriausybei, kuri pasirašė susitarimą su JAV įkurti šalyje radarą. Judėjimo dalyviai yra įsitikinę, kad šis projektas politiškai pavojingas ir gali privesti prie naujo šaltojo karo.

Išėivijos laikraščių jubiliejai minimi ir Kaune

Kaunas, kovo 19 d. (ELTA) – Kovo 19–20 d. Kauno Vytauto Didžiojo universitete vyksta Lietuvos išėivijos instituto rengiama konferencija „Lietuvių išėivijos spauda: istorija ir dabartis“. Renginiu, skirtu gausios lietuvių išėivijos spaudos pristatymui, aptarimui bei turinio analizei, minimos ir laikraščių „Draugas“ 100-

osios bei „Tėviškės žiburiai“ 60-osios metinės.

„Išėivių iš Lietuvos gyvenimas labai ryškiai atsiskleidžia spaudoje. Galimybė užčiuopti jų gyvenimo pulsą ypač svarbi tiems, kurie laikosi nuomonės, kad išėivija – sudėtinė Lietuvos piliečių visumos dalis“, – teigia vienas šio renginio organizato-

rių dr. Giedrius Janauskas.

Pasak jo, vien tik JAV leistų ar leidžiamų laikraščių, savaitraščių, mėnraščių ar žurnalų gausa šiandien nustebintų daugelį mūsų. „Lietuwiszka Gazieta“, „Vienybė“, „Keleivis“, „Naujienos“, „Sandara“, „Darbininkas“, „Saulė“, „Lituanus“, „Aki-račiai“,

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sportas. Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės (p. 2, 9)
- Sunkus Vyriausybės šimtadienis (p. 3, 8)
- „Sėkmadienis“ – mano muzikinio gyvenimo istorija (p. 4)
- Išrinkime 10 geriausių lietuvių poetų (p. 5)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Fotografijos papuošė gimnaziją (p. 8)
- Dar kartą apie LTSC archyvą (p. 10)
- 10 dalykų, kuriuos pasauliui davė airiai (p. 11)

Valiutų santykis

1 USD — 2.56 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvos vyskupai pasveikino popiežių

Vilnius, kovo 19 d. (ELTA) – Kovo 19 d. švenčiamų Dangiškojo Globėjo Šv. Juozapo iškilmių proga Lietuvos vyskupai pasveikino popiežių Benediktą XVI ir išreiškė savo ir lietuvių tautos solidarumą, vienybę bei maldos bendrystę su Šventuoju Tėvu, viešiniu Afrikoje.

„Džiaugiamės galėdami dar kartą išreikšti ir paliudyti Jums, Šventasis Tėve, savo brolišką solidarumą bei sūnišką paklusnumą. Dėkojame už pastangas ir tvirtą ryžtą, išreikštą Jūsų laiškuose, kuriais puoselėjama taika ir vienybė Bažnyčios viduje, siekiama šiandieninio pasaulio santykio su Visuotine Bažnyčia darnos. Kartu perduodame visų lietuvių katalikų reiškiamą ištikimybę Jums, Šv. Petro įpėdiniui. Remiame ir palaikome Jūsų Apaštališkąją tarnystę savo malda, taip pat dėkojame už Jūsų jautrumą ir rūpestį kiekvienu artimu ir tolimu Bažnyčios vaiku“, – rašoma Lietuvos vyskupų sveikinime popiežiui, kurį pasirašė Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Kelionę Afrikoje tęsiantis Bene-

Popiežius Benediktas XVI.

SCANPIX nuotr.

diktas XVI šiandien vyks į 27 metų pilietinio karo nuniokotą Angolą. Čia jis paragins siekti taikos ir susitikimo. Kelionės programoje numatytas susitikimas su jaunimu sostinės Luandos stadione, taip pat pokalbiai su moterų grupėmis bei ligoniais ir neįgaliaisiais. Afrikoje popiežius lankysis šešias dienas, iki pirmadienio.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Priimtos Pilietybės įstatymo pataisos

Vilnius, kovo 19 d. (ELTA) – Asmenys, kuriems suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė, privalės duoti priesaiką Respublikai ne per dvejus, o per vienerius metus. Tai juos įpareigoja ketvirtadienį priimtos Pilietybės įstatymo pataisos.

Įstatyme taip pat įteisintos vienodos galimybės asmenims, kuriems suteikta LR pilietybė, prisiekti nepriklausomai nuo jų religinių įsitikinimų ar jų nebuvimo. Lietuvos Konstitucija numato, kad visi asmenys prieš įstatymą lygūs. Šiuo metu religinių įsitikinimų neturintis asmuo, gavęs pilietybę, prisiekdamas yra priverstas išbraukti paskutinį priesaikos sakinį „Tepadeda man Dievas“. Tokiu būdu dėl savo pažiūrų jis yra išskiriamas iš kitų.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-19-09

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

„Sėkmadienis“ – mano muzikinio gyvenimo istorija, kurios niekas negali išbraukti

ERIKA MILAŠIENĖ

Tais laikais, kuomet kompaktinių plokštelių grotuvų dar niekas neregėjo ir įrašai Lietuvoje buvo platinami dažniausiai iš vieno juostinio magnetofono į kitą, beveik kiekvieno rajono kultūros namai turėjo vokalinį instrumentinį ansamblį. Ne visi šie atlikėjai įrašinėjo, ne visi iš jų kūrė savo dainas. Kai kurios muzikinės grupės netgi neturėjo savo grupės pavadinimo. Kitaip buvo Mažeikiuose. Apie šio miesto kultūros namų grupę „Sėkmadienis“, kurios vadovu tapo Antanas Dargis, o pagrindine vokaliste – Jūratė Miliauskaitė, žinojo ne tik mažeikiškiai. Į Jūratės 1997 m. iškeltą klausimą „Koks gi iš tikro tas žiedas aguonos?“ mėgino atsakyti ne vienas. „Sėkmadienio“ klausėsi visa Lietuva. Jų įrašai skambėjo pro atvirus bendrabučių langus, pravažiuojančiuose „žiguliukuose“, jūros ar ežeriukų paplūdimiuose.

Jūratė Miliauskaitė ir Antanas Dargis jau pradėjo koncertuoti daugelyje JAV lietuvių telkinių. Kovo 8 d. jų klausėsi Palm Beach (FL) lietuviai, kovo 13 d. jie svečiavosi Baltimore (MD), kovo 14 d. Elizabeth (NJ), o kovo 15 – Riverhead (Long Island, NY). Čikagoje Jūratė ir Antanas koncertuos kovo 20–21 d., o kovo 22 d. jie pasirodys Detroit (MI) lietuviams. Kovo 27 d. muzikantai yra pakviesti į Atlantą (GA), o kitą šeštadienį jų jau lauks Los Angeles (CA) žiūrovai.

Klausytojai Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio proga rengiamuose „Sėkmadienio“ koncertuose galės išgirsti senas, gerai žinomas grupės dainas, taip pat susipažinti su nauja Miliauskaitės kūryba.

– Jūrate, kodėl „Sėkmadienis“?

– „Sėkmadienis“ todėl, kad toks buvo muzikuojančios grupės, susikūrusios 1987 m., sprendimas. Sėkmadienis – diena, kai visi dirbantys ir studijuojantys muzikantai galėdavo susibėgti repeticijoms, koncertams. Taip ir gimė grupės pavadinimas.

– Darbuose – Skorpionas, gyvenime – Šaulys... O koks Zodiako ženklas vyrauja kūryboje?

– O dėl Zodiako ženklo geriausiai pasakytų draugai ir kolegos, kurie puikiai mane pažįsta.

– Esame baigę tuos pačius Klaipėdos fakultetus. Ar jautėte kada nors, kad tai – „periferijos mokykla“? Kokią įtaką tai turėjo karjerai?

– Niekada negirdėjau, kad taip vadintų mano mylimą džiazą Meką – muzikantų kalvę Lietuvoje! Bent aš labai didžiuojuosi šia mokymo įstaiga. Ta aukštoji mokykla padėjo ne tik teorinius, bet ir praktinius pagrindus mano muzikinei karjerai ir pedagoginiam darbui.

– Ar pasiilgstate „Sėkmadienio“, kai grupės atlikėjai užimdavo visą sceną, ar labiau prieširdies yra koncertuoti tik duetu su Antanu Dargiu? O gal scenoje mėgstate būti viena?

– Kiekvienam muzikantui, dainininkui žymiai smagiau scenoje muzikuoti su grupe muzikantų. Deja, deja, ne visada taip išeina. Tuos smagius „Sėkmadienio“ laikus, kuomet kon-

„Džiaugiuosi, kad Lietuvos tūkstantmetį galėsiu paminėti JAV Lietuvių Bendruomenėje, įvairiuose Amerikos miestuose.“

certuodavom didele sudėtimi, prisimenu su ilgesiu ir pačiais šilčiausiais jausmais – pilnos klausytojų salės, du koncertai per dieną, nesibaigiančios repeticijos, kūrybiniai ginčai, visokio plauko viešbučiai ir linksmas laikas juose... Šiuo metu koncertuojam su tos grupės siela ir idėjiniu vadu Antanu Dargiu. Jis aranžuoja dainas, koncertuose groja klavišiais ir dainuoja. Klausytojams atliekame žmonių jau seniai pamiltas „Sėkmadienio“ dainas ir, žinoma, naujus kūrinius. Taip pat koncertuojau ir viena, bet tai akustinė programa – šiltos, jaukios dainos žmonėms, kurie mėgsta tylus kūrinius.

– Kuris albumas yra artimiausias širdžiai? Kodėl?

– „Sėkmadienis“ savo diskografijoje turi net 17 albumų. Išrinkti patį mėgstamiausią, patikėkite, labai sunku. „Sėkmadienis“ – mano muzikinio gyvenimo istorija, kurios niekas negali išbraukti.

– Dabartinis Jūsų darbas yra susijęs su vaikais. Kas tai – pašaukimas ar verslas?

– Kartais gyvenimas taip sudėlioja aplinkybes – kaip kortas. Taip jau sukrito tos kortos, kad 1994 metais pradėjau dirbti estradinio dainavimo mokytoja Kauno A. Kačanausko muzikos mokykloje. Niekada nebūčiau patikėjusi, kad šis darbas man teiks tiek daug kūrybinio džiaugsmo, atradimų. Kai dirbu su vaikais, pailsiu nuo savo atlikėjiškos veiklos, pritaikau savo patirtį, galiu savo kūrybai suteikti daug laisvės, kuri visai nepriklauso nuo rinkos. Kai dainuoju pati, pailsiu nuo pedagoginės veiklos ir atsigaunu kaip dainininkė. Šiandien vadovauju trims koncertuojančioms ir savarankiškai audio albumus leidžiančioms vaikų grupėms – „Linksmasis Do“, „Saulės vaikai“ ir „Caca“.

– Ar pirmąjį vaikų kolektyvą subūrėte iškart, kai pradėjote mokytojauti, ar kiek vėliau? Kas tam pastūmėjo?

– Pirmasis kolektyvas buvo

„Linksmasis Do“. Jis susibūrė dainavimo skyriuje muzikos mokykloje, kurioje ir pradėjau dirbti. Tiesiog kūrėme, mokėmės naujų, daugiausia mano kūrybos dainelių, po to pradėjome koncertuoti. Na, o festivalyje „Pop Art – 95“ jau reikėjo ir pavadinimo. Taip gimė „Linksmasis Do“ ir pirmoji daina sėkmę atnešusi buvo daugelio vaikų pamėgti „Batai“ (albumas „Mano batai buvo 2“). Kiti kolektyvai buvo sukurti jau vėliau – „Saulės vaikai“ 2000 m., „Caca“ – 2001 m.

– Žinau, kad Jungtinėse Amerikos Valstijose būsite ne pirmą kartą. Ar esate koncertavę ir ankstesnių apsilankymų metu?

– 2003 metais lankiausi su savo mokytoja Lina Jurevičiūte „Los Angeles World Championships“ konkurse California, 2005 metais su vaikų grupe „Saulės vaikai“ koncertavome Čikagoje ir Florida valstijoje (St. Petersburg mieste). Šiuose pasirodymuose ir aš atlikau keletą dainų.

– Kas paskatino atvykti į JAV šį sykį?

– Viskas prasidėjo nuo to, kai Antano Dargio bičiulis – JAV LB Colorado apylinkės pirmininkas Romas Zableckas pakvietė mus į Denver lab-

daros koncertui Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimo proga. Vėliau prie šios minties bei koncertų organizavimo prisijungė ir Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba su Laurynu R. Misevičiumi priešakyje. Visada didžiavausi ir tebesididžiuoju, kad esu lietuvė. Džiaugiuosi, kad galėsiu Lietuvos tūkstantmetį pažymėti JAV Lietuvių Bendruomenėje, įvairiuose Amerikos miestuose. Ačiū visiems, kurie prisidedate prie mūsų koncertų Jungtinėse Valstijose ruošimo.

– Jūratė Miliauskaitė – pirmiausia moteris, mama, mokytoja ar dainininkė?

– Aš – kartu moteris, mama, dainininkė ir mokytoja.

– Ir pabaigai, ar jau radot atsakymą į pačios užduotą klausimą „Koks gi iš tikro tas žiedas Aguonos“?

– Mėlynas, baltas ir skaisčiai raudonas – toks ir iš tikro žiedas aguonos! Tai daina, kurią galima drąsiai pavadinti „Sėkmadienio“ vizitine kortele net ir po daugelio metų.

– Ačiū Jums ir sėkmės kelionėje.

* * *

Jūratė Miliauskaitė dainininkės karjerą pradėjo dar mokykloje, estradinės muzikos ansamblyje, kuriam vadovavo tuometinis muzikos mokytojas, o vėliau ir grupės „Sėkmadienis“ vadovas Antanas Dargis. 1987 m. Jūratė sėkmingai pabaigė studijas Valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultete – estradinės muzikos katedroje džiauzo vokalo specialybę. Tais pačiais metais kartu su grupe „Sėkmadienis“ koncertavo festivalyje „Baltijos jaunystė“, kuriame pelnė net du įvertinimus – kaip jauniausia atlikėja ir žiūrovų simpatijų prizą. Vėliau su „Sėkmadieniu“ ji dažnai koncertuodavo Lietuvos koncertinėse salėse, koncertuose „Rudens paradas“, „Debitai“ ir kt., dalyvaudavo įvairiose TV laidose, dažnas svečias būdavo ir Lietuvos radijuje.

1988 m. Jūratė atstovavo Lietuvai tarptautiniame jaunųjų atlikėjų konkurse „Jūrmala-1988“. 1989 m. kartu su „Sėkmadieniu“ išleido ilgai grojančią plokštelę „Šauksmas“.

2008 m. įgyvendino vieną didžiausių savo svajonių – išleido 12 metų brandintą solinį akustinį albumą „Stiklo siena“.

„Tuos smagius 'Sėkmadienio' laikus, kuomet koncertuodami vos tilpdavome į sceną, prisimenu su ilgesiu ir pačiais šilčiausiais jausmais“ (1987–1988 m.).

Nuotraukos iš asmeninio Jūratės Miliauskaitės albumo

Pasaulio naujienos

Rusijos kariuomenės stiprinimas nekelia pavojaus JAV

Vilnius, kovo 19 d. (BNS) – JAV pareigūnai antradienį pareiškė, kad Rusijos planai pertvarkyti kariuomenę ir atnaujinti branduolinę ginkluotę jiems nekelia nerimo, taip pat nesureikšmino Maskvos išsakytos kritikos NATO atžvilgiu. Rusija turi „visas teises į veiksmingą krašto gynybą“, Pentagono vykusioje spaudos konferencijoje sakė Gynybos departamento atstovas spaudai Geoff Morrell.

„Negirdėjau, kad šiame pastate būtų buvęs paskelbtas koks nors pavojus dėl Rusijos pasiūlyto kariuomenės stiprinimo“, – pridūrė jis.

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev antradienį paskelbė apie planuojamą „didelio masto“ armijos ir karinio laivyno ginkluotės atnaujinimą, taip pat branduolinių raketų tobulinimo programą. Kremliaus vadovas taip pat apkaltino NATO tebeplanuojant priimti į organizaciją su Rusija besiribojančias šalis.

Baltieji rūmai nesureikšmino Maskvos atsiliėpimų apie NATO ir sakė, jog transatlantinė organizacija toliau bendradarbiauja su Rusija svarbiose srityse, tokiose kaip kova su terorizmu ir branduolinių ginklų

neplatinimas.

„NATO yra kolektyvinės gynybos organizacija. Manau, kad tvirtinti, jog ji kelia karinę puolamąją grėsmę, yra tiesiog klaidinga, – sakė Baltųjų rūmų atstovas spaudai Robert Gibbs. – Atrodo, kad Rusijos prezidento komentarai buvo skirti daugiausiai vidaus vartojimui.“

Pentagone G. Morrell sakė, kad JAV gynybos sekretorius Robert Gates anksčiau yra pareiškęs, kad didėjant Rusijos gyventojų amžiaus vidurkiui Maskvai gali būti sunku surinkti pakankamą skaičių jaunų karių, todėl šios šalies karinė galia gali susilpnėti.

„Be to, pastebėjome, kad Rusijos vyriausybė daug investuoja į savo strateginę (branduolinę) ginkluotę. Tai gyvenimo tikrovė, – pridūrė jis. – Manau, mes visada suvokiame, kaip žmonės ginkluojasi visame pasaulyje, taip pat raginama visus laikytis kiek įmanoma didesnio skaidrumo, kad nekiltų nesupratimų dėl ketinimų.“

Pasak G. Morrell, JAV ir Rusijos kariškiai užmezgė teigiamus darbinis santykius, o JAV kariuomenės vadas admirolas Mike Mullen nuolat tariasi su savo kolega iš Rusijos.

EUROPA

PRAHA

Čekijos premjeras Mirek Topolaneck, kurio šalis šiuo metu pirminkauja Europos Sąjungai (ES), atmetė pasiūlymus sukurti Vidurio ir Rytų Europos šalių finansinio gelbėjimo planą. „Tokio dokumento sukūrimas daliai žemyno sukeltų neaukštesnę sumaištį rinkose“, – M. Topolaneck citavo Čekijos dienraštis „E15“. Pasak M. Topolaneck, planas, pagal kurį Vakarų Europos šalys gelbėtų nuo krizės kenčiančias rytines kaimynas, gali padalyti Europą į naujus „blokus“.

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašėnka atvyko į Rusiją, kur tarsis ir dėl naujos didelės paskolos Minskui skyrimo, savo naujienų svetainėje rašo BBC. Laikraštis „Vedomosti“, remdamasis šaltiniais abiejų valstybių vadovybėse, rašo, jog A. Lukašėnka ketina prašyti, kad Rusija skirtų ne mažesnę kaip 2,9 mlrd. dol. paskolą. Ši mėnesį Maskva perėdė Minskui dar 500 mln. dol. iš 2 mlrd. dol. paskolos, skirtos dar lapkritį, pažymėjo „RIA-Novosti“ šaltinis.

PRAHA

Amerikos prezidentas Barack Obama atvyks į Prahą dviem dienoms (2009 m. balandžio 4 ir 5 d.). Dėl jo apsilankymo bus priimtos griežtos atsargumo priemonės. Viešnagės programa tiksliai dar nenusatyta, bet greičiausiai B. Obama aplankys Prahos hradą (pilių, rūmų ir bažnyčios kompleksą) ir Kongreso centrą, kur vyks susitikimas su Europos valstybių atstovais.

ANKARA

JAV prezidentas B. Obama balandžio 6–7 d. lankysis Turkijoje, kurios premjeras Recep Tayyip Erdogan pakvietė jį dalyvauti forume, skirtame stiprinti Vakarų ir musulmonų pasaulio dialogą. R. T. Erdogan sakė pakvietęs B. Obama dalyvauti Stambule balandžio 7 d. vyksiančiame Civilizacijų sąjungos susitikime ir nusistebėjo, kad JAV vadovas ne vien priėmė šį kvietimą, bet ir nusprendė diena anksčiau atvykti į Ankarą.

BERLYNAS

Septyniolikmetis Tim Kretschmer, kuris praėjusią savaitę mokykloje nušovė 15 žmonių ir nusišovė pats, pareiškė, kad tai darė „pramogos dėlei“, sakė automobilio, kuriuo jis išvažiavo iš įvykio vietos, vairuotojas. Tuo tarpu prokuratūra svarsto galimybę pateikti kaltinimų netyčiniu nužudymu T. Kretschmer tėvui, kuris yra pistoleto savininkas. Kaip mano pareigūnai, jis paliko ginklą neužrakintą miegamajame, nors žinojo, kad jo sūnų kamuoją depresija.

JAV

WASHINGTON, DC

Jungtinės Valstijos ketina skirti karo laivyno admirolą James Stavridis į aukščiausias NATO vadovybės pareigas, kai organizacija rengiasi stiprinti karines pastangas Afganistane, sakė JAV pareigūnai. J. Stavridis šiuo metų vadovauja JAV pietų vadovybei, kuri kontroliuoja karinius amerikiečių veiksmus Lotynų Amerikoje. Jis buvo Donald Rumsfeld vyresnysis karinis patarėjas, kai D. Rumsfeld buvo Pentagono viršininkas.

Jungtinės Valstijos trečiadienį paragino Kubą „nedelsiant“ paleisti į laisvę politinius kalinius. Taip sakoma pareiškime šeštosioms 75 pilietinių judėjimų aktyvistų suėmimo metinėms paminėti. „Mes raginame Kubos vyriausybę imtis priemonių žmogaus teisių sąlygoms Kuboje gerinti“, – skaitė pareiškimą Valstybės departamento atstovas Robert Wood. 2003 kovo mėn. Kubos teisėsauga suėmė 75 pilietinio judėjimo aktyvistus, apkaltintus susimokymu su JAV prieš Kubos komunistinę valdžią.

AFRIKA

JAUNDĖ

Popiežius Benediktas XVI musulmonų vadovams pareiškė, kad tikra religija turi atmeti prievartą. Taikų krikščionių ir musulmonų gyvenimą popiežius pavadino gaire, kuria turi sekti kitos Afrikos tautos. Kamerūno sostinės futbolo stadione, kuriame popiežius aukojo šv. Mišias, Benediktą XVI pasitiko 40 tūkst. žmonių minia. Popiežius antrąją savo vizito Kamerūne dieną ragino vyskopus ginti vargšų teises ir esmines Afrikos šeimų vertybes, bet aplinkos reakcijoje vyravo komentarai apie jo nusistatymą prieš prezervatyvus.

! Prancūzijos gatves išėjo minios protestuotojų.

AFP/SCANPIX nuotr.

Prancūzijoje prasidėjo visuotinis streikas

Paryžius, kovo 19 d. („Reuters“/BNS) – Į Prancūzijos gatves išėjo minios protestuotojų, prasidėjus antrajam visuotiniam streikui ir demonstracijoms, kurie organizuojami protestuojant prieš prezidento Nicolas Sarkozy veiksmus sprendžiant šalį apėmusią ekonomikos krizę.

Streikai paveiks susisiekimą traukiniais, autobusais ir lėktuvais, apims mokyklas ir valstybines įstaigas. Darbuotojai nusprendė išlieti savo pyktį dėl didėjančio nedarbo ir didelių pragyvenimo kainų antroje didžiausioje euro zonos ekonomikoje.

Gyventojų apklausos rodo, kad apie 75 proc. balsuotojų remia protesto judėjimą, kuris tapo didžiausiu iššūkiu, mestu 2007 m. gegužę kadenciją pradėjusiam N. Sarkozy.

Sausio 29 d. organizuotoje pirmojoje profesinių sąjungų protesto akcijoje dalyvavo apie 2,5 mln. žmonių. Sąjungų vadovai šią savaitę planuoja surengti apie 200 demonstracijų ir tikisi, kad jose dalyvaus dar daugiau žmonių nei sausį.

Profesinės sąjungos pateikė ilgą

reikalavimų sąrašą: skirti paramą mažiausiai uždirbantiems, imtis daugiau priemonių darbo vietoms išsaugoti, didinti mokesčius daug uždirbantiems, sustabdyti planuojamą darbo vietų mažinimą viešajame sektoriuje.

Prancūzijos vyriausybė patvirtino 26 mlrd. eurų (89,8 mlrd. litų) vertės ekonomikos atgaivinimo planą, kuriame daugiausiai dėmesio skiriama investavimui į verslo įmones, o po sausio 29 d. streiko N. Sarkozy pasiūlė skirti dar 2,65 mlrd. eurų (9,1 mlrd. litų), kurie padėtų labiausiai pažeidžiamiems namų ūkiams išverti nepalankų ekonominį laikotarpį.

Prancūzija, kurioje gerai išvystytas viešasis sektorius ir veikia dosni socialinės rūpybos sistema, yra geriau pasiruošusi atlaikyti ekonomikos sunkmetį negu daugelis kitų šalių.

Tačiau dabartinė krizė jai taip pat sudavė skaudų smūgį, o daugelis apžvalgininkų pranašauja, jog šiemet Prancūzijos BVP mažės 2 proc., o nedarbas padidės maždaug ketvirtadaliu ir pasieks beveik 10 proc.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Monikos Meilutės nuotr.

Fotografijos papuošė gimnaziją

2007–2008 m. Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos skaitykloje aktyvūs gimnazistai paskelbė fotokonkurso „Romuva FOTO“ nuostatus. Tikslas – populiarinti fotografijos meną kaip saviraiškos priemonę, ugdyti gimnazistų meninius gebėjimus. Gimnazistai turėjo galimybę fotografuoti pasirinktomis temomis: „Gamtos prieglobstis“, „Gyvenimas...“ „Akimirkos gimnazijoje“. Prasidėjo įdomus ir kūrybiškas procesas.

Fotografijos meno entuziastas, abiturientas Karolis Teišerskis praeitais metais nebespėjo įgyvendinti gražaus savo sumanymo – papuošti gimnaziją fotografijomis. Šiais mokslo metais buvęs „Romuvos“ gimnazijos auklėtinis – jau studentas – vėl sugrįžo į savo mokyklą įgyvendinti savo idėjas. Vyko fotografijų parodos atidarymas.

Sumanymo autorius džiaugėsi 21

autorius kūrybiniais darbais, temų įvairumu, sodria spalvų palete, netikėtomis situacijomis darbuose. Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos direktorius Gediminas Matiekus konkurso dalyviams įteikė padėkos raštus. Buvęs gimnazijos auklėtinis padėjo gimnazijos direktoriui, direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams Virgijai Mauricai ir bibliotekos vedėjai Redai Kiselytei už pagalbą, paramą ir palaikymą rengiant fotografijų parodą.

Fotokonkurso „Romuva FOTO“ darbai iškabinti gimnazijos antrojo aukšto koridoriuje. Kaip teigė sumanymo autorius Karolis, kitais metais jis savo gimnazijoje žada įgyvendinti kitą sumanymą, bet kol kas jo atskleisti dar nenorėjo.

Reda Kiselytė
Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos bibliotekos vedėja

Rasos Šapolaitės nuotr.

Margumynai

Černobylio avarija atsiliepia gyvūnams blogiau nei manė mokslininkai

Spinduliuotė padarė didesnę įtaką gyvūnams, gyvenantiems netoli Černobylio atominės elektrinės, nei anksčiau manė mokslininkai, rodo tyrimas, kurį atliko Prancūzijos nacionalinis mokslo tyrimų centras.

Remiantis Prancūzijos mokslininkų gautais duomenimis, kamanių, drugių, vorų, žiogų ir kitų bestuburių užkrėstoje teritorijoje yra mažiau nei kitose vietose dėl aukšto spinduliuotės lygio, likusio po Černobylio atominės elektrinės katastrofos prieš daugiau kaip 20 metų. „Tai pirmasis tyrimas, atliktas siekiant išsiaiškinti, kokios įtakos avarija turi gyvūnijai“, pranešė vienas tyrėjų Anders Moeller.

Palyginę skaičius, kiek yra gyvūnų, gyvenančių radioaktyvioje zonoje ir mažiau užkrėstuose ruožuose, mokslininkai nustatė, kad kai kurių rūšių gyvūnų užkrėstoje teritorijoje dabar beveik nebeliko. „Yra vietų, kur vienam kvadratiniam metrui tenka 100 gyvūnų, – sakė Moeller. – O yra vietų, kur viename kvadratiniam metre tėra tik vienas. Tai pasakytina apie įvairias rūšis.“

Tyrimai parodė, kad gyvūnai, gyvenantys netoli atominio reaktoriaus, turi daugiau įvairių defektų, pvz., pasikeitė spalva ir neteisingai auga galūnės. „Paprastai nesveiki gy-

vūnai greitai tampa grobiu, nes sunku skristi, turint skirtingo ilgio sparnus“, – teigia Moeller.

Šie duomenys prieštarauja nuomonei, kad ekologinė padėtis Černobylyje stabili. 2007 metais Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko pasirašė įsaką, kuriuo remiantis teritorija aplink Černobylio AE paskelbta draudžiamąja zona.

Atliekant pirmuosius ir kiek vėlesnius šios vietovės tyrimus nebuvo atsižvelgiama į tai, kad gyvūnų kartos augo, kai čia nebebuvo žmonių, pažymėjo Moeller. Tyrėjai daugiausia tyrė teritoriją 30 km spinduliu aplink reaktorių, nors radioaktyvūs krituliai išskrito didžiojoje Rytų Europos dalyje.

1986 metais sprogo Černobylio AE ketvirtajam energijos blokui, radioaktyviosiomis medžiagomis buvo užteršta didelė Ukrainos, Baltarusijos ir Rusijos teritorija, šimtai tūkstančių žmonių buvo priversti persikelti gyventi į kitus regionus. Kiek yra žmonių, kurių mirtis vienaip ar kitaip susijusi su šia katastrofa, tiksliai nenustatyta.

Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis, žuvo apie 9 tūkst. žmonių, o „Greenpeace“ mano, kad netrukus žuvusiųjų skaičius pasieks 93 tūkst. žmonių. **BNS**

Internete galima sužinoti apie elektrinės taršą Elektrėnuose

Elektrėnuose veikiančios „Lietuvos elektrinės“ tinklalapio (www.lelektrine.lt) skyriuje „Aplinkos apsauga“ galima sužinoti, koks elektros gamybos blokas veikia ir koks yra išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekis. Šiuo metu galima gauti informaciją apie išmetamo į aplinkos orą sieros dioksido, azoto oksidų ir anglies monoksido kieki.

Pasak Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento direktoriaus Rolando Masilevičiaus, teikti šią

informaciją visuomenei „Lietuvos elektrinė“ buvo įpareigota išduodant jai Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą.

Tokiu būdu įgyvendinama gyventojų teisė gauti informaciją, dalyvauti priimančioms sprendimams ir teisė kreiptis į teismus aplinkos klausimais. Šias teises gyventojams užtikrina Lietuvoje veikiančių Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos Konvencija, sutrumpintai vadinama Orhuso konvencija. **Delfi.lt**

Japonijoje nepaprastai anksti pražydo sakūra

Japonijoje sakūros pražydo dviem savaitėmis anksčiau nei įprasta. Tai visiškasis rekordas nuo 1953 m., kuomet šioje šalyje mokslo tikslais buvo pradėtos sekti tokios datos ir pradėta sudarinėti tiksli statistika. Pirmoji

sakūra pražydo Fukuoka mieste, esančiame Japonijos pietuose.

Sakūrų žydėjimo stebėjimas Japonijos salose yra savotiška vietinių gyventojų tradicija. **Delfi.lt**

SUNKUS VYRIAUSYBĖS ŠIMTADIENIS

Atkelta iš 3 psl. Reikia peržiūrėti 790 programų, ir nurodyti neveiksminigas.

Butkevičiui nepatinka naujosios valdžios kadrų politika. „Kai kurie ministrai nesuprato, kaip formuoti strategiją, kokius pavedimus duoti ministerijos darbuotojams. Prasidėjo darbuotojų atleidinėjimas, stengia-

masi priimti kitus, paskui juos moks, kaip rengti teisės aktus. Jeigu Ūkio ministerijoje susikūręs su oligarchais susijęs energetikų klanas, tai gal kai kuriuos ir reikia atleisti, bet nemanau, kad visi tam klanui priklausau“, – svarsto Butkevičius.

Ir jis, ir Glaveckas tikina, kad „Sodros“ išlaidų nėra kaip mažinti. Bet kaip padidinti jos pajamas, irgi nėra recepto. Pasak Butkevičiaus, niekur nedingsi, vėl reikės skolintis.

Kadžiauskas mano, kad vis dėlto reikės apkarpyti socialines programas, pirmiausia mažinti motinystės pašalpas. Jis siūlo susieti „Sodros“ išmokas su finansine valstybės padėtimi: „Pensijos ir išmokos turi didėti, kai didėja ‘Sodros’ pajamos, ir mažėti, kai pajamos traukiasi“, – sakė žinovas.

„Valstiečių laikraštis“

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Dar kartą apie mūsų archyvus

PETRAS PETRUTIS

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras pastaruoju metu praturtėjo BALFo, Tėviškės parapijos, Edmundo Vengiansko ir kitais archyvais. Gal nereikėtų sakyti, jog LTSC praturtėjo. Man rodos, kad būtų tiksliau pasakius, jog buvo praturtintas lietuvių išeivijos istorinis lobynas ir pasiektas istorinių duomenų saugumo užtikrinimas.

BALFo ir lietuvių evangelikų Tėviškės parapijos archyvai pasižymi archyvinės medžiagos gausumu. O Edmundo Vengiansko archyvas – įvairumu ir išskirtiniu tvarkingumu. E. Vengianskas, prieš porą metų išsiskyres iš gyvųjų tarpo, ankstyvesniais metais gyvai reiškėsi ramovėnų ir šaulių gretose. Taip pat jis buvo vienas pradinųjų sporto darbuotojų, paliko ryškius pėdsakus ir kituose lietuvių organizaciniuose vienetuose. Jo asmeniškai sukauptame archyve yra daugybė spaudos iškarpu, fotonuotraukų, įvairių leidinių ir t. t.

Skirmantė Jakštaitė-Miglinienė LTSC archyvų direktorė Čiurlionio galerijoje surengtoje parodoje.

Turtingame BALFo archyve yra labai daug ilgametės pirmininkės Marijos Rudienės ir kitų BALFo darbuotojų menančios medžiagos.

Tėviškės parapijos archyve gausu knygų, leidinių ir rašinių nuo pat įsteigimo iki jos išsikėlimo iš Marquette Park apylinkės.

Kiekviena knyga, leidinys arba bet kuri kita į LTSC patekusi medžiaga yra atitinkamai užregistruojama ir kompiuterizuojama. Knygoms ir leidiniams naudojame „Dewey Decimal“ katalogavimo sistema.

Tenka manyti, kad naudojantis LTSC ištekliais, būtų galima paruošti išsamią lietuvių išeivijos istoriją. Man regis, jog tokio leidinio mūsų nėra. Tiesa pasakius, lietuvių išeivija yra aprašyta keliuose ankstyvesniuose leidiniuose. Deja, juose trūksta išsamumo, o kituose pernelyg pabrėžiami vienos ar kitos ideologijos nuopelnai.

Kas nežino informacijos šaltinių svarbos! Pas mus (JAV lietuviijoje) buvo ir yra jaučiama informacijos stoka. Tenka pasakyti, kad LTSC neretai teikia informacines paslaugas. Dažnokai telefonu ir net asmeniškai teiraujamasi lietuvių įstaigų valgyklų, parduotuvių adresų bei lietuvių renginių datų ir vietovių. Va, prieš porą savaičių teko atsakyti anglų

kalba telefonu iškeltą klausimą. Klausinėjo kada lietuviai švenčia savo tautines šventes, kokia yra lietuvių tautinė gėlė ir t.t. Tokio pobūdžio klausimai visuomet sulaukia pageidaujamo atsakymo. LTSC darbuotojai niekuomet nesiteisina nežinojimu. Jeigu kartais susiduriama su sunkiau atsakomu klausimu, tokiu atveju užsirašomas skambinusio asmens telefono numeris ir vėliau jam suteikiama tinkama informacija.

Negalima nepaminti LTSC išlaikomos bibliotekos. Joje tūkstančiai prieškario ir pokario laikais išeivijoje ir Lietuvoje išleistų lietuvių kalba knygų. Šias knygas galima nemokamai skaityti (išsinešant į namus). Gaila, bet knygų skaitytojų skaičius yra pernelyg menkas. Regis, kad daugeliui mūsiškių nelabai rūpi „nei raštas, nei drukas“.

Retsykiais LTSC darbuotojams tenka susidurti su nelengvai sprendžiamomis problemomis. Pavyzdžiui, telefonu paskambinęs tautietis prašė, jog jis vienoje gatvelėje užtikęs porą lietaus permerktų lietuviškoms knygoms prikautų dėžių. Paklausus adreso pasakė, jog radinys yra gero kaimo nuo Čikagos nutolusiame priemiestyje. Šiam asmeniui buvo padėkta ir pasakyta, jog mums trūksta pajėgų ir priemonių teigiamam atsiliepimui. Būtina pažymėti, kad tuo kartu viskas išsisprendė puikiai. Geros valios mūsiškis sutiko priglausti knygas savo namuose, jas išdžiovinti ir pristatyti į LTSC archyvą.

Pasitaiko ir linksmybių bei keistenybių. Vieną kartą telefonu skambtelėjęs tautietis klauselėjo, ar mūsų žinioje nėra dail. M. K. Čiurlionio paveikslių? Pasakius, kad mūsų gyvenamajame krašte nėra nei vieno M. K. Čiurlionio originalaus kūrinio, pasigirdo žodžiai: „O aš turiu!“ Čia dar ne pabaiga. Telefonu kalbėjęs asmuo sutiko turimą kūrinių atvežti ir parodyti. Ak, koks buvo nusivylimas! Pasirodė, kad M. K. Čiurlionio kūriny „Ožys“ tebuvo skoningai įreminta reprodukcija.

Dar daug ką būtų galima pasakyti apie Čikagoje, Jaunimo centre, LTSC rėmuose veikiančius Muzikologijos, Meno, Fotografijos, Medicinos archyvus ir kt. Taip pat apie čia pat esantį Lietuvių muziejų, knygų leidyklą ir kt.

Vienok dar norėtųsi paminėti archyvų direktorę Skirmantę Jakštaitę-Miglinienę. Reikėtų dar pridurti, jog ji yra vienintelė diplomuota archyvo darbuotoja. Skirmantė yra baigusi istorijos studijas Vilniaus pedagoginiame universitete ir keliolika metų dirbusi Vilniuje veikiančiame valstybiniame muziejuje. Dirbdama muziejuje ji savanoriškai lankėsi Kazachstane, kur tyrinėjo buvusių lietuvių tremtinių lagerius, mirusių ir žuvusių kapavietes. 1992 m., atvykusi į JAV, išteko už čia gimio LTSC darbuotojo Tomo Miglino. Pradžioje jai teko administruoti Jaunimo centrą ir savanoriškai (be atlyginimo) dirbti archyvuose. Ilgainiui jai teko archyvų direktorės pareigos.

Drįsčiau pasakyti, jog ji užsiimė ne moteriškam stonui tinkančiais darbais: stumdo ir nešioja sunkias, knygomis prikautas dėžes ir nevengia kitų fizinių darbų. Jos nepamokysi! Jos pačios žodžiais: „archyvinis darbas yra mano širdžiai atgaiva.“

Vaikai ir žvaigždės gimsta iš skausmo

NIJOLĖ STORYK „Lietuvos žinios“

Kauno dramos teatro scenoje spektaklis „Žvaigždžių vaikas“ galėjo ir nepasirodyti. Pernai pjesę pagal Oscar Wilde pasaką buvo pradėjęs statyti gruzinų režisierius David Mgebrišvili. Patyręs kūrybinę nesėkmę, jis paliko teatro trupę.

Spektaklį atgaivinti ryžosi prieš ketverius metus iš Kanados grįžęs režisierius Arvydas Lebeliūnas (Mūsų skaitytojai tikriausiai prisimena jo režisuotą monospektaklį „Tikiu visapimančia Tavo meile“, kuris buvo rodomas Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Park ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte 2007 m. rudenį. – Red.). Jis visiškai kitaip pažvelgė į alegorinę O. Wilde pasakos interpretaciją. Premjera vyko teatro Parketinėje salėje, Kaune.

Nupjauti medžiai – gyvenimo realybė

Parketinėje salėje vyksta pasakutinė repeticija. Nedidelėje scenoje iš medžio kamienų suręstos originalios dekoracijos (scenografas Danielius Sodeika). Kamienai tvirtai sukalti ant ratukų, gali paslankiai judėti keičiantis vaidinimo scenoms.

Dar vaidinimui neprasidėjus, vien tik matant vaizdą scenoje kyla įvairių klausimų. Kas tie simboliniai pastoliai? Žmonių likimai, kai gyvenimas apkarpo šaknis ir šakas, o gal vingiuotas sunkus miško keliukas šviesos ir tiesos link.

Dailininkas D. Sodeika buvo mažiau užimtas per repeticijas, bet kol spektaklis nepristatytas žiūrovui, jis akylai stebi, kas vyksta scenoje. „Spektaklio scenografija buvo kuriama iki pat premjeros. Tai toks pat vyksmas, kaip ir aktoriams personažo kūrimas. Man labai svarbu, kad mano darbas padėtų režisieriui atskleisti jo sumanymą, o aktoriams – kuo geriau sukurti personažus. Nupjauti medžiai atitinka mūsų gyvenimo realybę, todėl pasirinkome šį įvaizdį“, – sakė scenografas.

Ne pasaka vaikams

Kodėl šiais niūriais laikais tokia aktuali misterija-pasaka suaugusiems apie svajones, siekius, ieškojimus ir troškimus? Pats O. Wilde yra pasakęs, kad „iš kančios tveriami pasauliai – ir nei vaikas, nei žvaigždė nėra gimę be skausmo“. Ši autoriaus mintis kaip koks vedlys lydi per visą spektaklį.

Režisierius A. Lebeliūnas užsiminė, kad kai teatro vadovas Egidijus

Stancikas jam pasiūlė baigti statyti spektaklį, sutiko dirbti su sąlyga, kad kurs visiškai naują reginį. Pjesę pagal O. Wilde kūrinių parašė rusų autoriai Liudmila Razumovskaja ir Aleksandr Obrazcov.

„Šis spektaklis – ne pasaka vaikams, nors jį gali žiūrėti įvairaus amžiaus žiūrovai. ‘Žvaigždžių vaikas’ – daug žemiškesnis ir realesnis pastatymas, atskleidžiantis tikrąsias gyvenimo vertybes Biblijos motyvais“, – sakė režisierius.

Režisierius Arvydas Lebeliūnas viešnagės Čikagoje metu.

Retai taip nutinka, kad pjesėje nurodyti personažai būtų keičiami pagal statytojų sumanymą. A. Lebeliūnas mano, kad tas pats herojus gali persikūnyti į daugelį personažų. Vieną metu tapti angelu, kitu – menininku. Elgeta – moterimi ir motina globėja. „Spektaklyje nėra mistikos, tai reali haliucinacija“, – teigė jis.

Norėtų statyti kitą spektaklį

Grįžęs iš Kanados, režisierius A. Lebeliūnas spektaklius stato įvairiuose teatruose. „Ta tyla, kai gyvenamas Toronte atitolau nuo teatro, man buvo naudinga. Auginau sūnų, daug mažiau apie kūrybą, darbą teatre. Vyresnįjį sūnų iš manęs prieš daugelį metų atėmė teatras. Vėl sugrįžau ten, kur buvau, bet kitoks ir aiškiau žinantis, ko noriu iš teatro“, – užsiminė režisierius.

Spektaklių statytojas prasitarė, kad bus labiau savimi patenkintas, kai Kauno teatrui pateiks savo pasirinktą pjesę ir ją bus leista jam pastatyti. „Tokią pjesę turiu, tačiau kol kas dar nepateikiau savo projekto teatrui“, – sakė A. Lebeliūnas.

Linus ir Mary Ellen Martis, gyvenantys **Hickory Hills, IL**, a. a. Nijolei Banienei atminti paaukojo „Draugui“ 200 dol. auką. Labai ačiū.

John Mildazis, gyvenantis **North Palm Beach, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką, laikraščiu paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

Stasė Bacevičius, gyvenanti **Orland Park, IL**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Aldona K. Biliūnas, gyvenanti **North Palm Beach, FL**, paaukojo 100 dol. auką „Draugui“ paremti. Nuoširdžiai dėkojame už dosnumą.

10 dalykų, kuriuos pasauliui davė airiai

Linksmuolių airių pagarsinta Šv. Patriko (St. Patrick) diena tapo pasielpnimo šaltinių pramogų organizatoriams visame pasaulyje. Juokaujama, kad kovo 17-ąją visi nori bent diena tapti airiais. Ironiška, kad Airijos globėjas gimė visai ne Airijoje, o iki šešiolikos metų save laikė pagonimi. Tačiau „žaliojo dobilo“ diena nėra vienintelis dalykas, kurį pasauliui padovanojo airiai.

Legenda byloja, kad šv. Patrikas gimė britų žemėse (dabartiniame Velse) IV amžiuje. Sulaukęs paauglystės berniukas airių pagrobėjų buvo parduotas vergijon. Tik po šešerių metų jis sugebėjo pasprukti ir grįžti pas šeimą. Britanijoje baigęs teologijos mokslus, jaunuolis pajuto pašaukimą grįžti atgal į Airiją ir „nekriktas“ airius atversti į tikėjimą. Ten jis užsibuvo daugiau kaip 30 metų.

Airių folkloras apraižė garsųjį globėją legendomis. Pasak jų, Šv. Patrikas prikeldavęs numirėlius. Be to, šventasis išvarė visas gyvates iš Airijos žemės. Kadangi įrodyta, jog tuomet saloje negyveno jokios gyvačių rūšys, manoma, jog tai tėra aliuzija į druidų (keltų dvasininkų) gyvačių simboliką.

Savo mokymuose misionierius nevengdavo naudoti trilapį dobilą šv. Trejybei aiškinti, o pagonys airiai pradėjo dabindavo jais rūbus. Būtent iš čia atkeliavo tradicija dėvėti kuo daugiau žalios spalvos per Šv. Patriko dieną.

Šv. Patriko dienos dalyvis.

Tačiau kitos tradicijos užgimė Amerikoje, kur įsikūrė nemaža airių diaspora, pavyzdžiui, Šv. Patriko dienos paradai. Pirmasis jų buvo surengtas Boston mieste 1737 m. O šių dienų didžiausias Šv. Patriko paradas vyksta taip pat ne Airijoje, bet New York mieste. Į jį susirenka per 3 mln. žmonių.

Iki praeito amžiaus pabaigos Airija, apskritai, „oficialiu“ lygiu šiai dienai neskyrė dėmesio. Tik 1990 m. valdžia pagaliau suvokė, jog iš šios šventės galima pelnyti aukso puodą bei visam pasauliui parodyti airių kultūrą. Pirmasis paradas Dubline įvyko 1996 m ir truko tris dienas, o 2006 m. jis perraugo į penkių dienų nesibiagiančią airišką fiestą.

Dabar ši „trilapio dobilo“ diena švenčiama visame pasaulyje. Šventės puošmenos – kuo daugiau žalios ir auksinės spalvos, dobilų, sėkmės ir... tamsaus „Guinness“ alaus. Teigiama, jog būtent šio alaus gamintojai Amerikoje daro spaudimą vyriausybei, kad Patriko diena taptų išeigine. Be to, Amerikoje organizuojamos tokios „iškalbingos“ akcijos kaip „Pa- bučiuok mane, nes esu airis“.

Kaip bebūtų, Šv. Patriko diena nėra vienintelis kažkada Europos

„vargšais“ vadintos airių tautos tur- tas. Pristatome dar 9 dalykus, kuriuos pasauliui davė „linksmuoliai emigrantai“.

1. Įvairių skonių bulvių traškučiai

Būtent airiai sukėlė tikrą traškučių revoliuciją. 1954 m. Joseph Murphy pristatė pirmuosius sūrio ir svogūno skonio traškučius. Jie išsyk pelnė didžiulį pasisekimą ir ponas Merfi už kuklią sumą pardavė gamybos technologiją didžiulei Amerikos bendrovei.

2. Sodos vanduo

Šv. Trejybės koledžo profesorius R. Percival 1800 m. Dubline pristatė naująjį gėrimą. Kaip ir daugelis kitų airių atradimų, sodos vanduo vėliau buvo pradėtas maišyti su alkoholiu.

3. Povandeninis laivas

Povandeninio laivo idėja sukurta paties tikriausio airio John P. Holland, kurį vėliau pasamdė JAV karinis jūrų laivynas.

4. Modernusis traktorius

Modernus traktorius buvo sukurtas XX a. dviračių taisytojo iš Airijos Harry Ferguson. Ir čia sumanusis airis net neketino sustoti: jis taip pat sukūrė pirmąją keturratę Formulė-1 mašiną bei tapo pirmuoju airiu pasistačiusiu nuosavą lėktuvą.

5. „U-2“

Ir kas nėra girdėjęs apie keturis vaikus iš pietvakarių Dublino, kuriems teko garbė koncertuoti Barack Obama inauguraciniame koncerte? Per visą savo muzikinę karjerą airių grupė „U-2“ susižėrė 22 „Grammy“ apdovanojimus, pardavė 145 mln. įrašų albumų ir pasižymėjo visuomeninėje veikloje.

6. Spalvotoji fotografija

Vienas iš daugiausiai pasiekusių Airijos mokslininkų John Joly „užsitikrino“ sau vietą istorijoje, kai sumastė būdą, kaip iš vienos fotoplokštelės išgauti spalvotas nuotraukas. Tai negrįžtamai pakeitė tai, kaip mes matome pasaulį.

7. Literatūra

Airiai neabejotinai įnešė indėlį į anglų ir pasaulio literatūros tradiciją. J. Joyce, O. Wilde, G. B. Shaw – tik keli iš daugelio šios valstybės plunksnos meistrų. Beje, airių rašytojai net 3 kartus XX a. laimėjo Nobelio literatūros premijas.

8. Chemija

Šimtai moksleivių, nemėgstančių chemijos pamokų, už šią „dovanėlę“ turėtų padėkoti airiui Robert Boyle, kurio XVII a. novatoriškas veikalas, apie neskaidomus materialinių objektų daleles, atvėrė kelią plėtotis naujai disciplinai.

9. „Guinness“ alus

O štai už „Guinness“ alų turėtume dėkoti airiui Arthur Guinness, kuris savo kuklioje daryklėlėje sukūrė tamsųjį porterio tipo alų. Dabar „Guinness“ – vienas garsiausių pasaulyje alus, eksportuojamas į nušaliausius planetos kampelius.

Askmen.com,
Irishabroad.com
Balsas.lt

A † A RASA ŠOLIŪNAITĖ POSKOČIMIENĖ

Iškeliavus į Amžinybę energingai, veikliai moteriai, kurios didžiausias palikimas yra jos atlikti darbai lietuvybei, jaunajai kartai, liks amžinoje Viešpaties globoje ir mūsų gražiuose prisiminimuose.

Lietuvių Fondo vadovybės vardu reiškiamo nuoširdžią ir gilią užuojautą šeimai ir artimiesiems.

Netekties valandą liūdime ir gedime kartu.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

Brangios žmonos, mamos, dukros ir sesės

A † A RASOS ŠOLIŪNAITĖS POSKOČIMIENĖS

netekus, reiškiamo giliausią užuojautą brangioms POSKOČIMŲ ir ŠOLIŪNŲ šeimoms.

Kartu su jumis liūdime...

*Lietuvių tautinių šokių grupė
Lemonto „Spindulys“*

A † A ALGIRDUI BIKULČIUI

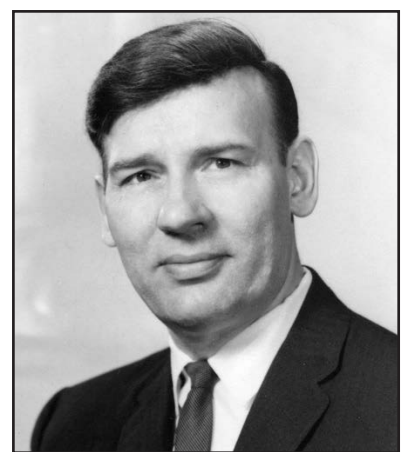
mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną ALDONĄ, sūnų GIEDRIŲ su žmona ROMA, anūkus AURIMĄ ir JULIJĄ bei kitus gimines.

Ronald ir Aušra, Nina, Natalija,
Ronald II Padalino
bei visi First Rate Real Estate bendradarbiai

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A BENEDIKTAS POVILAVIČIUS

*„Nutrūko Tavo balso stygos,
Nutrūko ta daina graži...
Ilsėk, brangus, šaltam kapely
Kol susitiksime ateity...“*

Šiais, 2009 metais, balandžio 20 d. sueina dešimt metų, kai mano mylimas vyras buvo Viešpaties pašauktas užbaigti savo žemišką kelionę.

Nuoširdžiai kviečiu gimines, pažįstamus ir draugus prisiminti a. a. Benediktą šv. Mišių aukoje ir maldoje, kad Viešpats suteiktų jį sielai amžiną šviesą ir ramybę.

Šv. Mišios, už a. a. Benedikto sielą, bus aukojamos sekmadienį, balandžio 19 d. 10:30 val. ryte Šv. Petro bažnyčioje, South Boston, MA. Lietuvoje šv. Mišios už velionio sielą bus aukojamos Kaune ir Vilniuje.

Su malda ir meile
Adelė Povilavičienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Skubiai, skubiai, skubiai!** Norintys kovo 22 d. iš Lemonto autobusu važiuoti į E. Seiliaus, K. Zmailaitės ir E. Minkštimo koncertą, kuris vyks 2 val. p. p. Maria gimnazijoje, prašome kuo skubiau skambinti Romui Kronui tel.: 630-968-0184. Bilietus galėsite įsigyti prieš koncertą prie įėjimo.

◆**Gavėnios susikaupimo vakaras** su kun. Oskaru Volskiu ketvirtadienį, kovo 26 d., 5 val. p. p. Šv. Antano parapijoje, 1501 S. 50th Ave., Cicero, IL. 5 val. p. p. – konferencija, 5:30 val. p. p. – Susitaikymo sakramentas-išpažintys; 6 val. v. šv. Mišios su pamokslu. Po šv. Mišių pabendravimas su kun. O. Volskiu – lietuviškų Marijos radijo laidų direktoriumi.

◆**Filatelistų draugijos „Lietuva“** visuotinis narių susirinkimas įvyks 2009 m. kovo 29 d. (sekmadienį) 12:30 val. p. p. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Audio-video kambaryje pirmame aukšte, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Po susirinkimo, 2 val. p. p., Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus administracija drauge su Filatelistų draugija rengia istorikės Violetos Rutkauskienės paskaitą: „Dvigubas kryžius – jo istorinė kilmė“. Kviečiame visus, kurie domisi kolekcionavimu ir Lietuvos simbolių praeitimi, dalyvauti susirinkime bei po jo vyksiančioje paskaitoje. Įėjimas nemokamas. Tel. pasiteiravimui: 847-244-4943.

◆**Jaunimo centro Moterų klubo** geriausios šeimininkės balandžio 5 d., sekmadienį, kviečia į tradicinius priešvėlykinius pusryčius, kurie vyks Jaunimo centro kavinėje tuoj po 10:30 val. ryto šv. Mišių, Jėzuitų koplyčioje. Klubo narės prižada įvairių ir

skanių maisto patiekalų bei meniškai išmargintų margučių – visi laukiami. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

◆**Balandžio 26 d., sekmadienį** Morton East High School auditorijoje (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL) Lietuvių opera Čikagoje pristatys premjerą – Johann Strauss operetę „Šikšnosparnis“. Pradžią 3 val. p. p. Bilietus galite nusipirkti: parduotuvėje „Lietuvėlė“ ir „Atlantic Express Corp.“. Jūsų dosni parama padės išvysti spektaklį. Aukus prašome siųsti: Lithuanian Opera, Co., Inc., 1S 204 Eliot Ln., Villa Park, IL 60181. Tel. pasiteiravimui: 773-501-6573.

◆**Gegužės 2 d., nuo 5 val. p. p. iki 8 val. vak.** UIC Forum (725 W Roosevelt Rd., Chicago, IL 60608) Lietuvių studentų asociacija UIC rengia Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio šventę. Renginio metu išvysite etnografinio ansamblio „Gabija“, tautinių šokių grupių „Sūkurys“ ir „Lietuvos Vyčiai“ bei šokių studijos „Dance Duo“ specialiai šiai šventei sukurtą programą. Renginio globėjas – Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje. Visus kviečiame prisijungti ir studentiška atšvęsti šią ypatingą Lietuvai šventę Čikagos širdyje. Įėjimas nemokamas. Dėl išsamesnės informacijos ar norintieji paremti renginį rašykite el. paštu info@lsauic.org arba skambinkite tel.: 708-668-5346.

◆**A. a Venos Lauraitienės 10 metų** mirties sukakčiai, Danutė Bilaišienė aukojo 50 dol. Lietuvos Dukterų draugija nuoširdžiai dėkoja aukotojai.

Ieško giminių

Prieš 1922 m. Zaleckaitė Elzbieta, Juozapo (gimusi apie 1895 m.) ir du jos broliai: Zaleckas Juozapas, Juozapo ir Zaleckas Jurgis, Juozapo, gyvenę Plungės rajono, Nausodžio kaime, išvyko į Ameriką. Gyveno Pittsburgh, Pennsylvania. Nežinoma, kur dirbo, tačiau žinoma, kad Elzbieta Zaleckaitė ištekėjo ir tapo Elzbieta Nostis (vyras Andrew Nostis). Jie susilaukė 5 dukrų. Vyriausia dukra – Julija Nostis-Notara, su kuria ji gyveno iki tol, kol buvo palaikomi ryšiai (iki 1960 m.). Vėliau ryšiai nutrūko, laiškai grįždavo atgal. Laiškai buvo siunčiami adresu: 5684 Hrumg (?), Pittsburgh, Pennsylvania. (Redakcija nėra tikra dėl gatvės pavadinimo, nes atsiųstame laiške labai neaiškus užrašas).

Juozapas ir Jurgis Zaleckai.

Elzbieta Nostis (antra iš kairės), šalia vyras Andrew Nostis ir jų dukra Julija Nostis-Notara.

Agota Zaleckaitė-Šakinienė (g. 1890 m.), gyvenusi Nausodžio kaime, visą laiką palaikė ryšius su seserimi Zaleckaite Elzbieta-Nostis.

Giminių ieško Elzbieta Šakinytė-Gricienė, Agotos Šakinienės anūkė. Gal atsilieptų Elzbietos Nostis dukros ar vaikaičiai?

Pridedame nuotraukas. Ką nors žinančius, prašome rašyti: Elzbieta Šakinytė-Gricienė, Nausodžio kaimas, Plungės rajonas, Plungės paštas, Lietuva.

Pagarbiai,

Lina Macijauskienė
Plungės rajono
Viešosios bibliotekos
filialo darbuotoja

„Draugo“ šimtmečio jubiliejaus renginiai

Kovo 22 d. 2 val. p. p. Koncertas Maria gimnazijos auditorijoje. Atlieka solistai: Edmundas Seilius ir Kristina Zmailaitė ir pianistas – akompaniatorius Edvinas Minkštimas.

Gegužės 3 d. 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, „Draugo“ šimtmečio paroda ir simpoziumas.

Simpoziumo dalyviai: „Draugo“ vyr. red. dr. Dalia Cidzikaitė, žurnalistas Stasys Goštautas ir kun. dr. Kęstutis Trimakas.

„Draugo“ istorinės knygos sutiktuvės Vilniuje ir Čikagoje. Data bus paskelbta vėliau.

Spalio 17 d. jubiliejinis pokylis Willowbrook pokylių salėje. Pokylio pirmininkas – dr. Jonas V. Prunskis.

Spalio 18 d. Padėkos šv. Mišios.

Lapkričio 8 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, „Draugo“ šimtmečio minėjimas ir dailiojo žodžio popietė.

ŽALTVYKSLĖ

„Žaltvykslė“ kviečia

visus teatro mėgėjus **balandžio 4 d., šeštadienį, 6 val. v.**
į Jaunimo centro didžiąją salę,
5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636,
kur vyks šio teatro sambūrio dešimtmečio šventė

Programoje:

Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės komedija „Kuprotas oželis“ (Kretingos kultūros rūmų spektaklis. Režisierius E. Radžius). „Žaltvykslės“ „10 metų Retro Ospectrum“, sveikinimai, vaisės, šokiai.

Bilietai ir informacija tel.: 708-369-8952 arba 773-751-9220.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Maloniai kviečiame į Violetos** Leškytės Cucchiara koncertą kovo 22 d. 7 val. v. Cinema Paradiso, 503 SE 6th Street, Ft. Lauderdale, FL 3301. Bilietus galima įsigyti internetu www.fliff.com. Tel. pasiteiravimui: 954-525-FILM. Koncerto svečias Miami Grand Opera tenoras Rolando Polo, kuris atliks klasikinius kūrinius.

◆**Pranciškonų provincijolas Astijus** Kungys iš Vilniaus lietuviškas šv. Mišias atnašaus š. m. kovo 22 d. Church of the Cross (13500 Freshman Lane, Fort Myers, FL 33912). Klausyti išpažinčių jam padės kunigas B. Talaišis. Po šv. Mišių 4 val. p. p. visi renkamės pietums. Pietų kaina –15 dol.

◆**Balandžio 2 d. Šv. Onos bažnyčioje** (Beverly Shores, IN) 5:30 val. p. p. – 7 val. v. bus klausoma išpažinties. Balandžio 5 d., Verbu sekmadienį, 1 val. p. p. vyks Susitaikymo pamaldos. Išpažinčių klausys ir šv. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ.

◆**Gateway klasikinės muzikos** draugija kviečia į Felix Mendelssohn koncertą smuikui ir orkestrui. Atlieka Gateway orkestras ir jauna smuikininkė Edita Orintaitė. Koncertai

vyks: Holy Trinity Roman Catholic Church, 213 West 82nd St., New York, NY penktadienį, balandžio 17 d., 8 val. v. ir First Congregational Church, 108 Sound Beach Ave., Old Greenwich, Connecticut, šeštadienį, balandžio 18 d. 8 val. v. Daugiau informacijos:

www.gatewayclassical.org

◆**Dr. Kristina Mačiūnaitė ir Kerry Secrest** balandžio 24–26 dienomis kviečia moteris į Neringos stovyklavietę dvasiniam atsinaujinimui. Daugiau informacijos ir registracijos anketą rekolekcijoms rasite tinklalapyje www.neringa.org.

◆**41-oji mokytojų tobulinimosi** kursų savaitė Dainavoje, Manchester, MI, šiais metais vyks birželio 20–27 dienomis. Maloniai kviečiame registruotis. Registracijos lapą (jį rasite www.svietimotyryba.org) iki gegužės 1 d. kartu su 50 dol. registracijos mokesčiu (čekį rašyti: Lithuanian Educational Council) siųsti adresu: Dairai Jakubauskienei, 2900 Art Schultz Dr., Plainfield, IL 60586. Pasiteiravimui: tel.: 815-603-8672 (Daiva Jakubauskiene) ir tel.: 630-435-6349 (Audronė Elvikienė) arba rašykite el. paštu: jakdaiva@yahoo.com